

INFORME DEL CONSELL DE COL·LEGIS DE METGES SOBRE:

ACORD DE LA MESA SECTORIAL DE SANITAT ENTRE L'ICS I CCOO, UGT, MC I CATAAC-CTS/IAC

Aquest mes de desembre s'ha signat un acord entre les parts per tal que l'Institut Català de la Salut (ICS) pugui contractar facultatius sense especialitat reconeguda per a aquelles especialitats que són deficitàries.

L'acord preveu que, per tal de poder fer aquestes contractacions, s'han de complir aquests dos requisits:

1. No hi ha professionals de l'especialitat en la borsa de treball
2. S'ha fet l'oferta prèviament als professionals i no s'ha pogut cobrir mitjançant els mecanismes de mobilitat

Tanmateix, l'acord estableix que el contracte generat serà eventual, revisable i que s'extingirà si hi ha l'opció de contractar un facultatiu amb el títol d'especialista.

Aquest acord és el resultat de la ja crònica manca d'especialistes que pateix Catalunya i que ha estat denunciada en reiterades ocasions per aquests Consell des de fa anys.

L'obligatorietat de disposar d'especialitat per treballar al Sistema Nacional de Salut va ser, en el seu moment, un guany en el sentit de garantir el màxim nivell d'expertesa dels professionals i la garantia a la població de que els professionals disposen d'una formació específica per la qualitat dels serveis i la seguretat dels pacients, fruit d'un excel·lent sistema de formació com és l'actual sistema de Formació Sanitària Especialitzada (el conegut com sistema MIR).

No sembla raonable que, per tal de resoldre un problema com l'actual manca de metges per a algunes especialitats, la solució sigui rebaixar la garantia de qualitat que ha aportat aquesta mesura.

És especialment preocupant que, per resoldre un problema complex, es pacti una solució que no és altra cosa que un mal pedaç, que, en el millor dels casos, endarrerirà per uns mesos l'actual problema i que, per contra, en crearà de nous, especialment per la continuïtat d'aquests contractes i la raonable reivindicació de reconeixement de titulació per part dels professionals que, després d'un temps, hagin demostrat haver

estat contractats fent la feina d'un especialista. Aquesta situació, ben coneguda fa pocs anys, va generar un enorme problema de molt difícil solució (MESTOs).

Encara és més preocupant que aquesta sigui l'única mesura proposada per la resolució d'aquest problema. No s'entén que, davant de la seva complexitat i, en alguns casos, de la urgència, no es proposi un veritable pla de xoc, amb mesures que afectin el sistema d'accés a les Facultats de Medicina, al nombre de places convocades, a la definició de noves Facultats, al nombre de places de FSE (MIR) convocades, als programes de formació, a la creació de les Àrees de Capacitació Específica (ACE), etc.. En definitiva, mesures en tots els àmbits que permetin orientar cap a una solució a llarg termini, però també amb mesures d'aplicació immediata.

També és molt significatiu que, enfront d'aquest problema, cap dels actors proposi com a solució fer més atractiu el contracte per a aquelles especialitats més deficitàries. Allò que és la solució més efectiva en la majoria dels sectors econòmics sembla que ni tant sols es planteja com una possibilitat de solució al nostre sistema de salut.

Si, a més, afegim que a Catalunya tenim un nivell salarial dels més baixos de tot l'entorn europeu i que la crisi ha comportat una reducció salarial (pèrdua de poder adquisitiu) superior al 25%, recuperada només parcialment, sembla urgent afrontar decididament una solució que dignifiqui els contractes oferint millores econòmiques, però també mobilitat, opcions de promoció, formació continuada i altres incentius. En definitiva, una millora substancial de les condicions laborals que permeti revertir la situació, almenys fins que les mesures de llarg abast siguin efectives.

La realitat actual és que tampoc no som capaços d'atraure els especialistes que necessitem d'altres països d'Europa, els quals no tenen cap dificultat amb les seves titulacions (majoritàriament homologades a les nostres) i, en canvi, seguim important metges que no poden acreditar la seva especialitat provinents de determinats països, únicament perquè les condicions econòmiques que oferim no són competitives en referència a Europa i sí que ho són, especialment, en referència a països de Llatinoamèrica (molts dels quals es troben en situació de crisi econòmica i/o política important).

Mantenir aquesta diferència salarial és un incentiu perquè els nostres especialistes busquin lloc de treball a altres països de la Unió Europea, on la manca de professionals actual serà encara més accentuada en els propers anys i on les condicions salarials i laborals són molt millors que les del nostre país.

El Consell de Col·legis de Metges de Catalunya (CCMC) i els quatre col·legis catalans, que, des de fa molts anys han llançat crides al respecte i també ha analitzat amb detall la situació sociodemogràfica de la professió, ha proposat un seguit de mesures per tal de trobar solucions viables i poder fer una planificació el més acurada possible. Ho han fet a través dels seus documents de posició, a la Declaració de Girona i les conclusions del III Congrés de la Professions Mèdica, en publicacions pròpies i en revistes científiques, així com participant activament, al llarg del temps, en els Fòrums de la Professions i en l'actual Fòrum de Diàleg Professional organitzats pel Departament de Salut.

PROPOSTES DEL CCMC:

- Cal mantenir l'exigència de l'especialització com a garantia de qualitat assistencial.
 - Fem una crida a la responsabilitat tant de l'ICS com dels sindicats per tal que reflexionin i expliquin per què es contempla aquest acord en sanitat i, en canvi, seria impensable, per exemple, en l'aviació civil o en relació als conductors de trens d'alta velocitat, per posar dos exemples en què les autoritats reguladores mai haurien proposat aquests tipus de mesures.
 - Convidem les parts a analitzar i valorar altres solucions i posem a la seva disposició la informació de què disposem en relació a les dades sociodemogràfiques de la professió, així com les diferents propostes elaborades al llarg dels darrers anys.
 - Hi ha molt de recorregut a fer en la millora de les condicions laborals dels metges i metgesses per fer més atractiva la contractació: millores salarials, però també de condicions organitzatives, docents i de recerca.
 - Cal fer una aposta decidida per l'autonomia i el treball en equip amb capacitat real per organitzar-se, per contractar nous professionals o nous perfils de professionals. Aquest seria un marc de solució molt més òptim.
 - L'actual organització dels llocs de treball condiciona uns determinats requeriments de professionals. Avançar en noves formes de treball, d'integració de serveis, traspàs de l'atenció especialitzada a l'atenció primària, creació de serveis territorials, reordenació del terciarisme i de l'alta complexitat, telemedicina i altres són mesures que tenen un impacte real en les necessitats futures d'especialistes.
-
- Som davant un problema realment complex i que, per tant, requereix d'un pla de xoc ben analitzat, amb propostes a curt, mitjà i llarg termini, que comportin mesures i una planificació sostinguda en el temps que abordi tots els aspectes esmentats, cabdals per garantir la qualitat assistencial i la competitivitat de la nostra professió.

Barcelona 15 de gener de 2020